ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 14ης Μαΐου 1998 *

Στην υπόθεση C-48/96 P,

Windpark Groothusen GmbH & Co. Betriebs KG, εταιρία γερμανικού δικαίου με έδρα το Groothusen-Krummhörn (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον Detlef Schumacher, καθηγητή στη Βρέμη, και τον Benno Grunewald, δικηγόρο Βρέμης,

αναιρεσείουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 13 Δεκεμβρίου 1995 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (πρώτο τμήμα) στην υπόθεση T-109/94, Windpark Groothusen κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-3007), και με την οποία ζητείται η αναίρεση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπούμενη από τον Jürgen Grunwald, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida (εισηγητή) και J.-P. Puissochet, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: Γ. Κοσμάς
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 2ας Οκτωβρίου 1997, κατά την οποία η Windpark Groothusen GmbH & Co. Betriebs KG εκπροσωπήθηκε από τον Detlef Schumacher και τον Wilhelm Wiltfang, δικηγόρο Βρέμης, και η Επιτροπή από τον Jürgen Grunwald,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Νοεμβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 19 Φεβρουαρίου 1996, η Windpark Groothusen GmbH & Co. Betriebs KG (στο εξής: Windpark) άσκησε δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού (ΕΚ) του Δικαστηρίου αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, Τ-109/94, Windpark Groothusen κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-3007, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της που είχε ως αντικείμενο, αφενός, να ακυρωθεί η απόφαση της Επιτροπής της 13ης Ιανουαρίου 1994 να μη χορηγήσει στη Windpark χρηματοδοτική ενίσχυση στο πλαίσιο του προγράμματος Thermie για το έτος 1993 και, αφετέρου, να υποχρεωθεί η Επιτροπή να λάβει νέα απόφαση.

2 Από τα πραγματικά περιστατικά, όπως διαπιστώθηκαν από το Πρωτοδικείο προκύπτει:

«1 Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 26 Ιουνίου 1990 τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2008/90, σχετικά με την προώθηση των ενεργειακών τεχνολογιών για την Ευρώπη (πρόγραμμα Thermie) (ΕΕ L 185, σ. 1, στο εξής: κανονισμός Thermie). Το πρόγραμμα Thermie περιλαμβάνει συνολικώς 17 τομείς εφαρμογής, μεταξύ των οποίων και την αιολική ενέργεια.

2 Η διαδικασία εγκρίσεως των προς επιλογή σχεδίων κινείται, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού Thermie, από την Επιτροπή, η οποία οφείλει να δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* πρόσκληση προς υποβολή σχεδίων. Για την επιλογή σχεδίων συνολικού κόστους άνω των 500 000 ECU, η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών (στο εξής: επιτροπή Thermie), η οποία εκφέρει τη γνώμη της επί των σχεδίων λήψεως μέτρων που της υποβάλλονται από την Επιτροπή. Αν τα μέτρα που αποφάσισε η Επιτροπή δεν είναι σύμφωνα προς τη γνώμη της επιτροπής Thermie, η Επιτροπή οφείλει να τα γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο. Τότε, το Συμβούλιο μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση από αυτήν της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού Thermie.

3 Για το έτος 1993 η Επιτροπή δημοσίευσε στις 16 Ιουλίου 1992 στην *Επίσημη Εφημερίδα* (ΕΕ C 179, σ. 14) ανακοίνωση σχετικά με τις διατάξεις που αφορούν τη χορήγηση χρηματοδοτήσεως σε σχέδια προωθήσεως ενεργειακών τεχνολογιών — πρόγραμμα Thermie. Κάλεσε τους ενδιαφερομένους να της υποβάλουν πριν από την 1η Δεκεμβρίου 1992 σχέδια προς επιλογή για την ενδεχόμενη χορήγηση χρηματοδοτήσεως το 1993. Ανέφερε επίσης, όπως προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού Thermie, τους τομείς στους οποίους δίδεται προτεραιότητα, ήτοι τους τομείς της "εξοικονομήσεως ενεργείας και μειώσεως των εκπομπών CO_2 στα κτίρια" και των "ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης αστικής κυκλοφορίας". Επιπλέον, η Επιτροπή ανέφερε ότι διατίθεται από τις υπηρεσίες της έντυπο με τις λεπτομέρειες της διαδικασίας υποβολής των σχεδίων και περιλαμβάνον πληροφορίες περί των προϋποθέσεων εγκρίσεως, τα κριτήρια επιλογής και άλλες σημαντικές πληροφορίες.

4 Η προσφεύγουσα είναι εταιρία που έχει ως σκοπό τη δημιουργία και εκμετάλλευση συνόλου εγκαταστάσεων αιολικής ενεργείας ("αιολικού πάρκου") στο Groothusen, κοντά στην πόλη Emden στη Γερμανία.

5 Στις 27 Νοεμβρίου 1992, η προσφεύγουσα υπέβαλε στην Επιτροπή αίτημα προς χορήγηση ενισχύσεως ύψους 1 933 495 ECU για τη δημιουργία ενός αιολικού πάρκου.

6 Η Επιτροπή έλαβε 700 περίπου προτάσεις. Η Γενική Διεύθυνση Ενεργείας συνέταξε τον Μάρτιο του 1993 έκθεση αξιολογήσεως των σχεδίων αυτών. Στις 5 Απριλίου 1993 τα εν λόγω σχέδια εξετάστηκαν από την τεχνική επιτροπή

για την αιολική ενέργεια και, στις 3 και 4 Ιουνίου 1993, από την επιτροπή Thermie. Έτσι, ο καθορισμός των προτεραιοτήτων για την πρόσκληση προς υποβολή προτάσεων πραγματοποιήθηκε, συμφώνως προς το άρθρο 9, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού Thermie, κατά τη λεγόμενη διαδικασία "της επιτροπής".

7 Στις 19 Ιουλίου 1993 η Επιτροπή αποφάσισε τη χορήγηση χρηματοδοτήσεως για 137 σχέδια συνολικώς. Με την ίδια απόφαση, κατάρτισε έναν "εφεδρικό πίνακα" για 49 επικουρικά σχέδια. Όσον αφορά τα 52 σχέδια στον τομέα της αιολικής ενέργειας, ένδεκα από αυτά επελέγησαν για χορήγηση χρηματοδοτήσεως και οκτώ περιελήφθησαν στον εφεδρικό πίνακα. Μια συνοπτική ανακοίνωση σχετικά με την απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* στις 24 Ιουλίου 1993 (ΕΕ C 200, σ. 4).

8 Στις 5 Αυγούστου 1993 η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι το σχέδιό της είχε περιληφθεί σε "συμπληρωματικό πίνακα σχεδίων στα οποία μπορεί να χορηγηθεί χρηματοδότηση πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1993 εφόσον υφίστανται επαρκείς πιστώσεις, ιδίως αν δεν πραγματοποιηθούν σχέδια για τα οποία έχει ήδη προβλεφθεί χρηματοδότηση". Κατά το παράρτημα του εγγράφου αυτού, το μέγιστο ποσό της χρηματοδοτήσεως για το εν λόγω σχέδιο καθορίστηκε σε 918 028 ECU. Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι το γεγονός ότι το σχέδιο περιλήφθηκε σε συμπληρωματικό πίνακα δεν συνεπάγεται καμία ανάληψη υποχρεώσεως εκ μέρους της και ότι δεν φέρει ευθύνη για τις συνέπειες που θα είχε μια ενδεχόμενη οριστική απόφαση περί μη χορηγήσεως χρηματοδοτήσεως στην προσφεύγουσα.

9 Με τηλεομοιοτυπία της 9ης Αυγούστου 1993, απευθυνθείσα στην Επιτροπή, η προσφεύγουσα ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες, καθώς και την άδεια να αρχίσει τις σχετικές εργασίες. Το γραφείο-σύνδεσμος του Ομόσπονδου Κράτους της Κάτω Σαξωνίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες πληροφόρησε στη συνέχεια την προσφεύγουσα ότι το σχέδιό της περιλαμβανόταν στον εφεδρικό πίνακα και ότι αναμενόταν η λήψη αποφάσεως περί ενδεχόμενης χρηματοδοτήσεως από τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους.

10 Με έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994, απευθυνθέν στην προσφεύγουσα, η Επιτροπή ανέφερε ότι δεν μπορούσε να χορηγηθεί χρηματοδότηση για το σχέδιο της προσφεύγουσας το 1993, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμες πιστώσεις στον προϋπολογισμό.

11 Η προσφεύγουσα απάντησε στο έγγραφο αυτό με έγγραφα της 9ης και της 23ης Φεβρουαρίου 1994, εκφράζοντας την απογοήτευσή της και ζητώντας "να επανεξετασθεί με προσοχή η διαδικασία και η απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 1994". Η Επιτροπή απάντησε στα έγγραφα αυτά με έγγραφο της 16ης Μαρτίου 1994, επιβεβαιώνοντας το περιεχόμενο των από 5 Αυγούστου 1993 και 13 Ιανουαρίου 1994 εγγράφων της.»

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Μαρτίου 1994, η Windpark άσκησε προσφυγή με αίτημα να ακυρωθεί η απόφαση της Επιτροπής της 13ης Ιανουαρίου 1994 και να υποχρεωθεί η Επιτροπή να λάβει νέα απόφαση συμμορφούμενη προς τις αρχές του δικαίου τις οποίες έχει αναγνωρίσει το Δικαστήριο.

4 Με τα αιτήματα του δικογράφου της προσφυγής της, η Windpark ζήτησε μόνο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 13ης Ιανουαρίου 1994. Ωστόσο, με το υπόμνημα απαντήσεως ανέφερε ότι, στον βαθμό που οι αιτιάσεις της αφορούν και τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής, πρέπει να θεωρηθεί ότι η προσφυγή της στρέφεται και κατ' αυτών, ιδίως δε κατά της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993.

5 Προς στήριξη της προσφυγής της, η Windpark προέβαλε τρεις λόγους ακυρώσεως: 1) παράβαση ουσιώδους τύπου καθόσον η απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη, 2) παράβαση των βασικών κανόνων δικαίου που διέπουν την εφαρμογή της Συνθήκης, επειδή δεν έγινε σεβαστό το δικαίωμά της να εκφράσει την άποψή της, και 3) κατάχρηση εξουσίας, δεδομένου ότι η αίτησή της απορρίφθηκε άνευ προφανούς λόγου.

6 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή της Windpark.

7 Όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής, το Πρωτοδικείο σημείωσε κατ' αρχάς, στη σκέψη 22, ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ, αφενός, της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993 περί χορηγήσεως χρηματοδοτικής ενισχύσεως συνολικού ύψους 129 182 448 ECU σε 137 σχέδια προωθήσεως ενεργειακών τεχνολογιών και περί καταρτίσεως εφεδρικού πίνακα για 49 επικουρικά σχέδια και, αφετέρου, της πράξεως που περιλαμβάνεται στο από 13 Ιανουαρίου 1994 έγγραφο που η Επιτροπή απηύθυνε στη Windpark και έκρινε, στη

σκέψη 23, ότι η πρώτη απόφαση είναι οριστική, καθότι απέκλεισε το σχέδιο της αναιρεσείουσας από τα σχέδια που επελέγησαν.

8 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο επισήμανε, στις σκέψεις 24 και 25, ότι ούτε η δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα* της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με την απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993 ούτε το από 5 Αυγούστου 1993 έγγραφο της Επιτροπής προς τη Windpark, με το οποίο την πληροφόρησε ότι το σχέδιό της περιελήφθη στον συμπληρωματικό πίνακα, έδωσαν στην αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να γνωρίσει με ακρίβεια το περιεχόμενο και την αιτιολογία της εν λόγω πράξεως ώστε να μπορέσει να κάνει χρήση του δικαιώματός της προς άσκηση προσφυγής.

9 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, στη σκέψη 26, τη νομολογία κατά την οποία, στις περιπτώσεις που η σχετική πράξη ούτε δημοσιεύθηκε ούτε κοινοποιήθηκε, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής δεν αρχίζει παρά από τη στιγμή κατά την οποία ο τρίτος ενδιαφερόμενος γνώρισε με ακρίβεια το περιεχόμενο και την αιτιολογία της εν λόγω πράξεως, υπό την προϋπόθεση πάντως ότι ζήτησε εντός εύλογης προθεσμίας από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της υπάρξεως της συγκεκριμένης πράξεως το πλήρες κείμενό της (απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Μαΐου 1994, T-465/93, Consorzio gruppo di azione locale «Murgia Messapica» κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-361, σκέψη 29, και διάταξη του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1993, C-102/92, Ferriere Acciaierie Sarde κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-801, σκέψη 18). Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, στη σκέψη 27, ότι με το από 5 Αυγούστου 1993 έγγραφο της Επιτροπής η Windpark πληροφορήθηκε για την ύπαρξη της αποφάσεως επιλογής των σχεδίων που θα τύχουν χρηματοδοτικής ενισχύσεως, αλλά, θεωρώντας εσφαλμένως ότι υπήρχαν γι' αυτήν ευοίωνες προοπτικές, δεν εκμεταλλεύθηκε την ευκαιρία να ζητήσει το πλήρες κείμενο ή ατομικές εξηγήσεις όσον αφορά την απόφαση αποκλεισμού του σχεδίου της από τα 137 σχέδια που επελέγησαν. Στο μέτρο που η προσφυγή στρεφόταν κατά της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993 και εφόσον ασκήθηκε στις 17 Μαρτίου 1994, δηλαδή πάνω από επτά μήνες αφότου η Windpark έλαβε γνώση, τον Αύγουστο του 1993, της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 28, ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη.

10 Αντιθέτως, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 29, ότι, στο μέτρο που η προσφυγή στρεφόταν κατά της αποφάσεως που περιέχει το έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994, με το οποίο η Επιτροπή ανακοίνωσε στη Windpark ότι το σχέδιό της δεν μπορούσε να τύχει χρηματοδοτικής ενισχύσεως το 1993 δεδομένου ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμες πιστώσεις στον προϋπολογισμό, έγγραφο το οποίο περιήλθε στη Windpark στις 19 Ιανουαρίου 1994, η προσφυγή είναι παραδεκτή.

11 Επί της ουσίας, το Πρωτοδικείο εκτίμησε, πρώτον, στις σκέψεις 44 και 45, ότι, όσον αφορά τον ισχυρισμό περί ανεπαρκείας της αιτιολογίας, η αιτιολογία της αποφάσεως που περιέχει το έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994, δηλαδή η εξάντληση των διαθεσίμων την ημερομηνία εκείνη πόρων, είναι επαρκής και ορθή, δεδομένου ότι, ναι μεν τον Ιούλιο του 1993 μετά τη λήψη της αποφάσεως περί χρηματοδοτήσεως ορισμένων σχεδίων υπήρχαν ακόμη διαθέσιμες πιστώσεις στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του προγράμματος Thermie, πλην όμως, κατά την Επιτροπή, οι πιστώσεις αυτές χορηγήθηκαν τους τελευταίους μήνες του έτους αυτού σε ορισμένα σχέδια «εξειδικευμένων εφαρμογών», οπότε κατά τα τέλη του 1993 δεν υπήρχαν πλέον διαθέσιμα κονδύλια.

12 Δεύτερον, όσον αφορά τον ισχυρισμό περί προσβολής του δικαιώματος της αναιρεσείουσας να εκφράσει την άποψή της, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 48, ότι η διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας οι ζητούντες χρηματοδοτική ενίσχυση δεν μπορούν πλέον να εκφράσουν την άποψή τους όσο διαρκεί η επιλογή που γίνεται βάσει των υποβληθέντων από αυτούς εγγράφων, είναι σύμφωνη με το σύστημα των προγραμμάτων χρηματοδοτικής ενισχύσεως και κατάλληλη στις περιπτώσεις που πρέπει να αξιολογηθούν εκατοντάδες αιτήσεων. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 49, ότι η Επιτροπή δεν είχε υποχρέωση να παράσχει στη Windpark την ευκαιρία να εκφράσει την άποψή της πριν της απευθύνει το έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994, δεδομένου ότι η Windpark δεν ζήτησε συμπληρωματικές εξηγήσεις μετά τη δημοσίευση της ανακοινώσεως σχετικά με την απόφαση χορηγήσεως χρηματοδοτικής ενισχύσεως σε 137 σχέδια ούτε μετά την αποστολή του εγγράφου της Επιτροπής της 5ης Αυγούστου 1993. Τέλος, το Πρωτοδικείο προσέθεσε, στη σκέψη 50, ότι η παρούσα υπόθεση είναι σαφώς διαφορετική εκείνης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 1994, T-490/93, Lisrestal κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-1177), δεδομένου ότι, σε αντίθεση με την τελευταία υπόθεση, ουδεμία χρηματοδοτική ενίσχυση χορηγήθηκε στη Windpark.

13 Τρίτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό περί καταχρήσεως εξουσίας, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 58, ότι η Windpark δεν προσκόμισε κανένα πραγματικό ή νομικό στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι η αξιολόγηση του σχεδίου της από την Επιτροπή, από κοινού με την επιτροπή Thermie, φέρει το στίγμα πρόδηλου σφάλματος ή καταχρήσεως εξουσίας.

14 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η Windpark επικαλείται έξι λόγους αναιρέσεως προβάλλοντας, με τον πρώτο, προσβολή του δικαιώματος

προς πλήρη νομική προστασία, με τον δεύτερο, εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 173, πέμπτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, με τον τρίτο, παράβαση της κατ' άρθρο 190 της ανωτέρω Συνθήκης υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, με τον τέταρτο, προσβολή του δικαιώματος του ενδιαφερομένου να εκφράσει την άποψή του, με τον πέμπτο, κατάχρηση εξουσίας και, με τον έκτο, παράβαση των άρθρων 175, τρίτο εδάφιο, 173, τέταρτο εδάφιο, και 176 της Συνθήκης ΕΚ.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται προσβολή του δικαιώματος προς πλήρη νομική προστασία

15 Η Windpark ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο προσέβαλε το θεμελιώδες δικαίωμά της προς πλήρη νομική προστασία, όπως κατοχυρώνεται από το άρθρο ΣΤ, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 της Συμβάσεως για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης. Αφενός, το δικαίωμα αυτό προσβλήθηκε καθότι κακώς το Πρωτοδικείο διέκρινε, στη σκέψη 22 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μεταξύ της αποφάσεως της Επιτροπής της 19ης Ιουλίου 1993 και της πράξεως που περιλαμβάνεται στο έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994 και, κατά συνέπεια, εξέτασε επί της ουσίας την προσφυγή της Windpark μόνο στο μέτρο που στρεφόταν κατά της αποφάσεως της 13ης Ιανουαρίου 1994, απορρίπτοντας λόγω μη τηρήσεως της προθεσμίας την προσφυγή κατά της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993. Από την άλλη πλευρά, η Windpark ισχυρίζεται ότι το δικαίωμά της προς δικαστική προστασία προσβλήθηκε ωσαύτως από το Πρωτοδικείο το οποίο θεώρησε οριστική την απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993 να μη περιληφθεί το σχέδιό της μεταξύ των 137 σχεδίων που επελέγησαν. Όμως, η Windpark ισχυρίζεται ότι, εφόσον το σχέδιό της περιελήφθη σε «εφεδρικό πίνακα», ουδεμία οριστική απόφαση ελήφθη επί του σημείου αυτού.

16 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993 και αυτή της 13ης Ιανουαρίου 1994 είναι δύο χωριστές αποφάσεις και ότι με την απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993 αποφασίστηκε οριστικώς να μη περιληφθεί το σχέδιο της Windpark μεταξύ των 137 σχεδίων που επελέγησαν.

17 Συγκεκριμένα, με την από 19 Ιουλίου 1993 απόφασή της, η Επιτροπή χορήγησε χρηματοδοτική ενίσχυση σε 137 σχέδια προωθήσεως ενεργειακών τεχνολογιών, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβανόταν το σχέδιο της Windpark.

18 Αντιθέτως, με το από 13 Ιανουαρίου 1994 έγγραφό της, το οποίο έπεται του εγγράφου της 5ης Αυγούστου 1993 με το οποίο η Επιτροπή προέβλεψε τη δυνατότητα, αν υπάρξουν διαθέσιμες πιστώσεις, ιδίως δε αν δεν υλοποιηθούν σχέδια τα οποία ήδη τύγχαναν χρηματοδοτικής ενισχύσεως, να χορηγηθεί χρηματοδοτική ενίσχυση σε σχέδια που περιλαμβάνονταν στον συμπληρωματικό πίνακα, μεταξύ των οποίων συγκαταλεγόταν το σχέδιο της Windpark, η Επιτροπή πληροφόρησε τη Windpark ότι οι πόροι αυτοί είχαν εξαντληθεί και ότι, συνεπώς, το σχέδιό της δεν μπορούσε να τύχει χρηματοδοτικής ενισχύσεως το 1993.

19 Το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι, καίτοι η Επιτροπή προέβλεψε, στο από 5 Αυγούστου 1993 έγγραφό της, το ενδεχόμενο να επανεξετάσει την από 19 Ιουλίου 1993 απόφασή της με κριτήριο την ύπαρξη διαθεσίμων πιστώσεων στον προϋπολογισμό, η εν λόγω απόφαση είναι οριστική όσον αφορά την επιλογή των 137 σχεδίων προς επιχορήγηση και τον αποκλεισμό του σχεδίου της Windpark, το οποίο δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των σχεδίων αυτών.

20 Επομένως, καλώς το Πρωτοδικείο έκρινε, σύμφωνα με τη νομολογία, ότι, εφόσον η Windpark δεν ζήτησε το πλήρες κείμενο της αποφάσεως της 5ης Αυγούστου 1993 ούτε ατομικές εξηγήσεις σχετικά με την απόφαση αυτή, η προσφυγή που ασκήθηκε στις 17 Μαρτίου 1994 δεν είναι παραδεκτή στο μέτρο που στρέφεται κατά της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993.

21 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 173, πέμπτο εδάφιο, της Συνθήκης

22 Η Windpark φρονεί ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή, με την από 19 Ιουλίου 1993 απόφασή της, απέρριψε την αίτηση χρηματοδοτικής ενισχύσεως στο σύνολό της, η δίμηνη προθεσμία για την άσκηση προσφυγής τηρήθηκε με την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής στις 17 Μαρτίου 1994. Στο πλαίσιο αυτό, η Windpark ισχυρίζεται ότι υπάρχει αντίφαση μεταξύ όσων

έκρινε το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 9 και 28 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθότι στη σκέψη 28 το Πρωτοδικείο εκθέτει ότι η Windpark, όταν έλαβε το έγγραφο της 5ης Αυγούστου 1993, δεν ζήτησε το πλήρες κείμενο ή ατομικές εξηγήσεις σχετικά με την απόφαση να αποκλειστεί το σχέδιό της, ενώ στη σκέψη 9 το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι, με τηλεομοιοτυπία της 9ης Αυγούστου 1993, η Windpark ζήτησε συμπληρωματικές εξηγήσεις μετά την παραλαβή του εγγράφου της 5ης Αυγούστου 1993 και ότι η Επιτροπή δεν έδωσε απάντηση επ' αυτού. Εξάλλου, η Windpark διατείνεται ότι, όταν ζήτησε τις συμπληρωματικές αυτές εξηγήσεις με τηλεομοιοτυπία της 9ης Αυγούστου 1993, η Επιτροπή έπρεπε να συναγάγει από την αίτηση αυτή ότι η Windpark δεν κατανόησε το περιεχόμενο της ανακοινώσεως της 5ης Αυγούστου 1993 και ότι όφειλε να την ενημερώσει για το ακριβές περιεχόμενο της από 19 Ιουλίου 1993 αποφάσεώς της. Εφόσον η πρώτη απάντηση της Επιτροπής ήταν το έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994, μόνον το έγγραφο αυτό μπορούσε να αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας.

23 Η Windpark ισχυρίζεται επιπλέον ότι είναι εσφαλμένη η άποψη του Πρωτοδικείου ότι, στις περιπτώσεις που η επίμαχη πράξη ούτε δημοσιεύθηκε ούτε κοινοποιήθηκε, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής δεν αρχίζει παρά από το χρονικό σημείο που ο τρίτος θιγόμενος γνώρισε με ακρίβεια το περιεχόμενο και την αιτιολογία της πράξεως αυτής, υπό την προϋπόθεση όμως ότι ζήτησε το πλήρες κείμενο της εν λόγω πράξεως εντός εύλογης προθεσμίας από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της υπάρξεως της πιο πάνω πράξεως. Φρονεί ότι το άρθρο 173, πέμπτο εδάφιο, της Συνθήκης πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν μια απόφαση δεν έχει δημοσιευθεί και δεν έχει κοινοποιηθεί, η πραγματική γνώση που έχει για την απόφαση αυτή ο ατομικά θιγόμενος είναι εκείνη που είναι καθοριστική για την έναρξη της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής. Η Windpark προσθέτει ότι, σύμφωνα με τις αρχές του κράτους δικαίου, δεν μπορεί να απαιτηθεί να καταβάλει ο ατομικά θιγόμενος προσπάθεια να ανεύρει την απόφαση και την αιτιολογία της.

24 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ουδεμία αντίφαση υπάρχει μεταξύ των σκέψεων 9 και 28 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Με τηλεομοιοτυπία της 9ης Αυγούστου 1993, η οποία απευθύνθηκε στην Επιτροπή, η Windpark ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες και όχι την κοινοποίηση του πλήρους κειμένου της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993, όπως και δεν αντέδρασε μετά τη δημοσίευση της ανακοινώσεως στην *Επίσημη Εφημερίδα* ούτε ζήτησε ατομικές εξηγήσεις σχετικά με τους λόγους για τους οποίους το σχέδιό της περιελήφθη σε συμπληρωματικό πίνακα και δεν θα μπορούσε να τύχει χρηματοδοτικής ενισχύσεως εκτός αν υπάρξουν διαθέσιμες πιστώσεις.

25 Στη συνέχεια, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά πάγια νομολογία (βλ., ιδίως, την προαναφερθείσα διάταξη Ferriere Acciaierie Sarde κατά Επιτροπής, σκέψη 18, και την απόφαση της 19ης Φεβρουαρίου 1998, C-309/95, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-655, σκέψη 18), ελλείψει δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής δεν αρχίζει παρά από το χρονικό σημείο που ο ενδιαφερόμενος γνώρισε με ακρίβεια το περιεχόμενο και την αιτιολογία της σχετικής πράξεως, υπό την προϋπόθεση ότι ζήτησε το πλήρες κείμενο εντός εύλογης προθεσμίας. Συνεπώς, ορθώς έκρινε το Πρωτοδικείο ότι η Windpark, εφόσον άσκησε την προσφυγή της πάνω από επτά μήνες αφότου έμαθε τον Αύγουστο του 1993 ότι το σχέδιό της αποκλείστηκε από τα 137 σχέδια που επελέγησαν να τύχουν χρηματοδοτικής ενισχύσεως, δεν μπόρεσε να αποτρέψει το εκπρόθεσμο της προσφυγής που άσκησε κατά της πράξεως αυτής.

26 Η νομολογία αυτή στηρίζεται στις επιταγές που ανάγονται στην ασφάλεια δικαίου, οι οποίες επιβάλλουν στους αποδέκτες μιας πράξεως, όταν δεν γνωρίζουν το ακριβές περιεχόμενο της πράξεως αυτής, να ενεργούν με επιμέλεια για την επαρκή πληροφόρησή τους σχετικά.

27 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

28 Η Windpark υποστηρίζει ότι κακώς το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 45 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αιτιολογία της πράξεως που περιέχει το έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1994, δηλαδή η εξάντληση των πόρων, είναι ορθή και επαρκής. Κατά τη Windpark, η αιτιολογία αυτή είναι, αφενός, εσφαλμένη καθόσον, όπως προέκυψε κατά τη διαδικασία, η Επιτροπή χορήγησε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993 ποσό 10 817 552 ECU σε ορισμένα σχέδια εξειδικευμένων εφαρμογών του προγράμματος Thermie, πράγμα που αμφισβητεί η Windpark (σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), και, αφετέρου, ανεπαρκής καθότι, ακόμη και αν έτσι έχουν τα πράγματα, η Επιτροπή όφειλε να προβεί σε σύγκριση των εν λόγω σχεδίων εξειδικευμένων εφαρμογών με το σχέδιο της Windpark και να αιτιολογήσει την προτίμηση που έδειξε για τα σχέδια αυτά. Επομένως, δεν αρκεί το ότι το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη απλώς και μόνον το γεγονός ότι οι διαθέσιμες ακόμη πιστώσεις χορηγήθηκαν σε σχέδια εξειδικευμένων εφαρμογών

29 Επιπλέον, η Windpark αναφέρει ότι ο προϋπολογισμός του 1993 προβλέπει 174 000 000 ECU για το πρόγραμμα Thermie. Με την παρουσίαση της εκθέσεως Thermie, η Επιτροπή, χωρίς να διακρίνει μεταξύ σχεδίων διαδόσεως κατά το άρθρο 2 και σχεδίων εξειδικευμένων εφαρμογών κατά το άρθρο 4 του κανονισμού Thermie, σημείωσε ότι, το 1993, χορηγήθηκε χρηματοδοτική ενίσχυση 140 000 000 ECU σε 139 σχέδια, ενώ 34 000 000 ECU διατέθηκαν για συνοδευτικά μέτρα. Όμως, εφόσον η απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993 χορήγησε 129 182 448 ECU σε 137 σχέδια, η Windpark ισχυρίζεται ότι διανεμήθηκαν 10 817 552 ECU και ότι δεν διατέθηκαν για σχέδια υπό την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού Thermie. Τούτο προκύπτει από την απάντηση που έδωσε ο Χ. Παπουτσής εξ ονόματος της Επιτροπής στις 29 Απριλίου 1996 στη γραπτή ερώτηση E-0627/96 (ΕΕ C 217, σ. 81), κατά την οποία στην απόφαση της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 1993 σημειώνεται ότι, αφενός, 12,89 εκατομμύρια ECU διατέθηκαν για την υλοποίηση σχεδίων και, αφετέρου, ότι τρία σχέδια του εφεδρικού πίνακα και τρία άλλα σχέδια επελέγησαν να τύχουν ενισχύσεως σε αντικατάσταση σχεδίων του αρχικού καταλόγου που εγκαταλείφθηκαν. Ομοίως, όπως προκύπτει από την έκθεση Thermie, και σε αντίθεση με την απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993, η Επιτροπή χορήγησε, εντός του τομέα της αιολικής ενέργειας και χωρίς τη συμμετοχή της επιτροπής Thermie, χρηματοδοτική ενίσχυση ύψους 2 189 356 ECU σε τέσσερα σχέδια του εφεδρικού πίνακα που δεν είναι σχέδια εξειδικευμένων εφαρμογών. Εξάλλου, η διάκριση μεταξύ σχεδίων διαδόσεως κατά το άρθρο 2 και σχεδίων εξειδικευμένων εφαρμογών κατά το άρθρο 4 του κανονισμού Thermie δεν προκύπτει ούτε από τη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου ούτε από τον προϋπολογισμό του προγράμματος.

30 Η Windpark ισχυρίζεται ακόμη ότι από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού που διατέθηκαν το 1993 για την ενίσχυση των σχεδίων που προβλέπουν χρήση αιολικής ενέργειας χρησιμοποιήθηκε ένα μόνο μέρος, δεδομένου ότι ορισμένα σχέδια δεν υλοποιήθηκαν ή υλοποιήθηκαν μόνον εν μέρει.

31 Κατ' αρχάς, σχετικά με την απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1993, η οποία αφορά σχέδια εξειδικευμένων εφαρμογών, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι με την απόφαση αυτή διατέθηκαν 12 653 339 ECU για την εκτέλεση σχεδίων εξειδικευμένων εφαρμογών και ότι η απόφαση αυτή αφορά και τρία άλλα σχέδια στον τομέα της ηλιακής ενέργειας τα οποία ήδη αποτελούσαν αντικείμενο της αποφάσεως της 19ης Ιουλίου 1993 αλλά των οποίων η διόρθωση απαιτούσε πρόσθετο κόστος 240 097 ECU.

32 Στη συνέχεια, όσον αφορά τη χρηματοδότηση των τεσσάρων σχεδίων που περιλαμβάνονταν στον εφεδρικό πίνακα στον τομέα της αιολικής ενέργειας, η οποία θεωρήθηκε από το Πρωτοδικείο ως χρηματοδότηση σχεδίων εξειδικευμένων εφαρμογών, η Επιτροπή διατείνεται ότι τα σχέδια αυτά, τα οποία με την απόφαση της 19ης Ιουλίου 1993 περιελήφθησαν στον εφεδρικό πίνακα μετά από γνώμη της επιτροπής Thermie, έπρεπε να προτιμηθούν έναντι του σχεδίου της Windpark, δεδομένου ότι όλα προέβλεπαν την «ένωση τουλάχιστον δύο ανεξάρτητων επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε διάφορα κράτη μέλη», οπότε, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού Thermie, είχαν προτεραιότητα.

33 Τέλος, όσον αφορά τις πιστώσεις που ήσαν διαθέσιμες λόγω της μη υλοποιήσεως ή της μερικής υλοποιήσεως ορισμένων σχεδίων, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι μερικά σχέδια εκτελέστηκαν και ότι η ματαίωση όσων σχεδίων δεν υλοποιήθηκαν έγινε τον Οκτώβριο του 1994 και το 1996, δηλαδή πολύ μετά τη λήψη της αποφάσεως της 13ης Ιανουαρίου 1994.

34 Κατ' αρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία που απαιτεί το άρθρο 190 της Συνθήκης πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της σχετικής πράξεως. Από την αιτιολογία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του οργάνου που εξέδωσε την πράξη, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να γνωρίσουν τους λόγους που δικαιολογούν το ληφθέν μέτρο και στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Επιπλέον, από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι δεν μπορεί να απαιτείται όπως η αιτιολογία μιας πράξεως διευκρινίζει τα διάφορα πραγματικά και νομικά στοιχεία που αποτελούν το αντικείμενό της, όταν η πράξη αυτή εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο του συστήματος του οποίου αποτελεί μέρος (αποφάσεις της 13ης Οκτωβρίου 1992, C-63/90 και C-67/90, Πορτογαλία και Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-5073, σκέψη 16· της 14ης Ιουλίου 1994, C-353/92, Ελλάς κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-3411, σκέψη 19, και της 9ης Νοεμβρίου 1995, C-466/93, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft κ.λπ. II, Συλλογή 1995, σ. I-3799, σκέψη 16).

35 Στη συνέχεια, πρέπει να υπομνησθεί ότι η επιταγή περί αιτιολογήσεως πρέπει να αξιολογείται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως δε του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως της παρατιθεμένης αιτιολογίας και του συμφέροντος που ενδέχεται να έχουν στο να τους δοθούν εξηγήσεις οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά υπό την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης (απόφαση της 13ης Μαρτίου 1985, 296/82 και 318/82, Κάτω Χώρες και Leeuwarder Papierwarenfabriek κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 809, σκέψη 19).

36 Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 49 των προτάσεών του, η συμμετοχή σε πρόγραμμα χρηματοδοτικής ενισχύσεως δεν δημιουργεί κανένα δικαίωμα υπέρ εκείνου που ζητεί την ενίσχυση αυτή, η δε απόρριψη της αιτήσεώς του αφήνει αμετάβλητη τη νομική κατάσταση του ενδιαφερομένου, δεδομένου ότι όλο κι' όλο το συμφέρον του συνίσταται στο να εξεταστεί κατά τη διαδικασία επιλογής η αίτησή του με αντικειμενικότητα.

37 Η αιτιολογία του εγγράφου της 13ης Ιανουαρίου 1994 πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του κανονισμού Thermie, ο οποίος καθορίζει ο ίδιος τα ουσιαστικά κριτήρια με γνώμονα τα οποία θα αξιολογηθούν τα διάφορα σχέδια και έτσι παρέχει στους υποψηφίους τη δυνατότητα να γνωρίσουν μέχρι ποίου βαθμού τα σχέδιά τους ανταποκρίνονται στα κριτήρια αυτά.

38 Επιπλέον, οι ιδιαιτερότητες της εν λόγω διαδικασίας επιλογής, δηλαδή η δημοσίευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας και η συμμετοχή επιτροπών κατά την επιλογή των σχεδίων, καθιστούν περιττή την εξατομικευμένη λεπτομερή αιτιολογία (αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 1965, 16/64, Rauch κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 45, και της 7ης Φεβρουαρίου 1990, C-213/87, Gemeente Amsterdam και VIA κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-221).

39 Επομένως, σε μια διαδικασία όπως η υπό εξέταση, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων, στο πλαίσιο της οποίας οι ενδιαφερόμενοι γνώριζαν από πριν τα καθορισμένα από τον κανονισμό κριτήρια επιλογής των διαφόρων σχεδίων, προβλεπόταν η παρέμβαση επιτροπών και δημοσιεύονταν τα αποτελέσματα, δεν απαιτείτο λεπτομερής αιτιολογία της αποφάσεως περί απορρίψεως της αιτήσεως χρηματοδοτικής ενισχύσεως περιέχουσα, μεταξύ άλλων, συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια που προτιμήθηκαν.

40 Συνεπώς, ορθώς έκρινε το Πρωτοδικείο ότι είναι επαρκής και ορθή η αιτιολογία της αποφάσεως της 13ης Ιανουαρίου 1994, δηλαδή η εξάντληση των μέχρι τότε διαθεσίμων πόρων, η οποία είχε ως αποτέλεσμα να μη μπορέσει το σχέδιο της Windpark να τύχει επιδοτήσεως.

41 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα της Windpark ότι μέρος μόνον των διαθεσίμων πιστώσεων διατέθηκε για σχέδια εξειδικευμένων εφαρμογών.

42 Συνεπώς, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται προσβολή του δικαιώματος του ενδιαφερομένου να εκφράσει την άποψή του

43 Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή έπρεπε να ακούσει την άποψή της όταν αποφάσισε να χορηγήσει το ποσό των 10 817 552 ECU σε άλλα σχέδια. Συγκεκριμένα, κακώς εκτίμησε το Πρωτοδικείο ότι η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να μην ακούει την άποψη των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο διαδικασίας χρηματοδοτικής ενισχύσεως της οποίας οι προϋποθέσεις έχουν καταστεί προηγουμένως αντικείμενο δημοσιεύσεως.

44 Η Windpark θεωρεί επιπλέον ότι πάλι κακώς το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός περί προσβολής του δικαιώματος του ενδιαφερομένου να εκφράσει την άποψή του, με το σκεπτικό ότι η Windpark παρέλειψε να ζητήσει συμπληρωματικές εξηγήσεις, ενώ, στη σκέψη 9 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι εξηγήσεις αυτές ζητήθηκαν με τηλεομοιοτυπία της 9ης Αυγούστου 1993.

45 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

46 Όπως τόνισε το Πρωτοδικείο, η διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί για την υποβολή σχεδίων διευκρίνιζε ότι, «μετά την κατάθεση της προτάσεως, οι προτείνοντες παρακαλούνται να μην αποστέλλουν άλλες πληροφορίες στην Επιτροπή εκτός αν τούτο ζητηθεί ρητά από τις υπηρεσίες της». Συνεπώς, κατ' αρχήν, οι απόψεις των υποψηφίων δεν ακούονται πλέον κατά τη διαδικασία επιλογής, πράγμα που εξηγείται αν ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις σχετικά με την αξιολόγηση μεγάλου αριθμού σχεδίων.

47 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., με το περιεχόμενο αυτό, την απόφαση της 29ης Ιουνίου 1994, C-135/92, Fiskano κατά Επιτροπής, Συλλογή

1994, σ. I-2885, σκέψεις 39 και 40) προκύπτει ότι η επιταγή να ακούονται οι απόψεις των ενδιαφερομένων πριν από την έκδοση της πράξεως που τους αφορά τάσσεται μόνον όταν η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να επιβάλει κύρωση ή να λάβει μέτρο ικανό να επηρεάσει τη νομική τους κατάσταση.

48 Το επιχείρημα της Windpark σχετικά με τη σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το οποίο στηρίζεται στη σύγκριση με όσα έκρινε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 9 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που παρατίθενται στη σκέψη 24 της παρούσας αποφάσεως.

49 Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται κατάχρηση εξουσίας

50 Η Windpark ισχυρίζεται, πρώτον, ότι δεν αποδείχθηκε ότι η Επιτροπή άσκησε ορθώς την εξουσία της εκτιμήσεως. Το γεγονός ότι στηρίχθηκε στη γνώμη της επιτροπής Thermie δεν επαρκεί, δεδομένου ότι δεν αποδείχθηκε ότι η επιτροπή αυτή άσκησε ορθώς την εξουσία της εκτιμήσεως.

51 Δεύτερον, η Windpark ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο στηρίχθηκε στην απόφαση μη εξαρτωμένων από την Επιτροπή τεχνικών εμπειρογνωμόνων να εγγράψουν το σχέδιό της μόνο στον εφεδρικό πίνακα. Όμως, ορισμένα μέλη της επιτροπής Thermie είναι δημόσιοι υπάλληλοι κρατών μελών και, συνεπώς, το όργανο αυτό μπορεί να επηρεαστεί από εθνικά οικονομικά συμφέροντα.

52 Συναφώς, αρκεί η επισήμανση ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, κατάχρηση εξουσίας υφίσταται όταν θεσμικό όργανο ασκεί την αρμοδιότητά του με αποκλειστικό, ή τουλάχιστον πρωταρχικό, σκοπό άλλον από αυτόν που επικαλείται ή με σκοπό την καταστρατήγηση διαδικασίας που προβλέπεται ειδικά από τη Συνθήκη για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (βλ., ιδίως, την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1996, C-84/94, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-5755, σκέψη 69).

53 Όμως, η αναιρεσείουσα δεν προσκόμισε κανένα πραγματικό ή νομικό στοιχείο ικανό να στηρίξει την ύπαρξη καταχρήσεως εξουσίας.

54 Συνεπώς, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται παράβαση των άρθρων 175, τρίτο εδάφιο, 173, τέταρτο εδάφιο, και 176 της Συνθήκης

55 Η Windpark ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε νομότυπα επί της αιτήσεώς της περί χρηματοδοτικής ενισχύσεως ύψους 918 028 ECU. Παρατηρεί συναφώς ότι το σχέδιό της πληροί τις προϋποθέσεις για να τύχει της ενισχύσεως αυτής και ότι υφίστανται προς τούτο πιστώσεις.

56 Επ' αυτού, αρκεί η επισήμανση ότι, στο μέτρο που στηρίζεται στο άρθρο 175 της Συνθήκης, αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος. Συγκεκριμένα, η προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου δεν στηριζόταν στη διάταξη αυτή. Στο μέτρο που θέτει υπό αμφισβήτηση το νομότυπο της αποφάσεως της 13ης Ιανουαρίου 1994, περιορίζεται να επαναλάβει τους λόγους αναιρέσεως που το Δικαστήριο έχει ήδη απορρίψει. Όμως, από τα άρθρα 51, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού (ΕΚ) του Δικαστηρίου και 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να αναφέρει με ακρίβεια τα βαλλόμενα στοιχεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση καθώς και τα συγκεκριμένα νομικά επιχειρήματα που υποστηρίζουν την αίτηση αυτή. Κατά πάγια νομολογία, δεν ανταποκρίνεται στην επιταγή αυτή η αίτηση αναιρέσεως που περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που έχουν ρητώς απορριφθεί από αυτό (βλ., ιδίως, τη διάταξη της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-59/96 P, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4809, σκέψη 52).

57 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί ο έκτος λόγος αναιρέσεως και, συνεπώς, ολόκληρη η αίτηση αναιρέσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

58 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Gulmann Moitinho de Almeida Puissochet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Μαΐου 1998.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

C. Gulmann